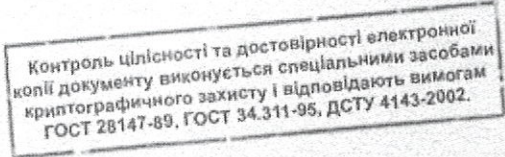

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ФОНД

Дата внесення до Реєстру: 10.08.2000
Реєстраційний код акта: 16476/2000

Користувач Реєстру:
Реєстраційний код:

РЕДАКЦІЯ ЕТАЛОННОГО ТЕКСТУ від 04.12.1989

Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців

ХАРАКТЕР: Конвенція ООН
ДАТА ПІДПИСАННЯ: 04.12.89
ДАТА ПІДПИСАННЯ УКРАЇНОЮ: 21.09.90
ДАТА РАТИФІКАЦІЇ: 14.07.93

Держави-учасниці цієї Конвенції,

знову підтверджуючи цілі і принципи, закріплені у Статуті Організації Об'єднаних Націй та у Декларації про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй,

усвідомлюючи, що найманці вербуються, використовуються, фінансуються і навчаються для здійснення діяльності на порушення таких принципів міжнародного права, як суверенна рівність, політична незалежність, територіальна цілісність держав і самовизначення народів,

підтверджуючи, що вербування, використання, фінансування і навчання найманців повинні вважатися злочинами, які викликають глибоку занепокоєність всіх держав, і що будь-яка особа, яка вчинює такі злочини, підлягає або судовому переслідуванню, або видачі,

будучи переконані у необхідності розвивати і розширювати міжнародне співробітництво між державами з метою запобігання, переслідування і покарання за такі злочини,

висловлюючи занепокоєність у зв'язку з виникненням нових міжнародних незаконних видів діяльності, які об'єднують торговців наркотиками і найманців у вчиненні насильницьких дій, що підривають конституційний порядок держав,

будучи переконані також, що прийняття конвенції про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців сприятиме ліквідації цієї огидної діяльності і тим самим додержанню цілей і принципів, закріплених у Статуті Організації Об'єднаних Націй,

усвідомлюючи, що питання, які не підпадають під дію такої конвенції, як і раніше, регулюватимуться нормами і принципами міжнародного права,

погодилися про нижченаведене:

Стаття 1

Для цілей цієї Конвенції:

1. Термін "найманець" означає будь-яку особу, яка:

- a/ спеціально завербована на місці або за кордоном, щоб битися у збройному конфлікті;
- b/ беручи участь у воєнних діях, керується головним чином бажанням одержати особисту вигоду і якій дійсно обіцяно стороною або за дорученням сторони, що перебуває у конфлікті, матеріальну винагороду, що істотно перевищує винагороду, яка обіцяна чи виплачується комбатантам такого ж рангу і функції, які входять до особового складу збройних сил даної сторони;
- c/ не є ні громадянином сторони, що перебуває у конфлікті, ні особою, яка постійно проживає на території, що контролюється стороною, яка перебуває у конфлікті;
- d/ не входить до особового складу збройних сил сторони, що перебуває у конфлікті; та
- e/ не послана державою, яка не є стороною, що перебуває у конфлікті, для виконання офіційних обов'язків як особи, яка входить до складу її збройних сил.

2. Термін "найманець" означає також будь-яку особу, яка у будь-якій іншій ситуації:

- a/ спеціально завербована на місці або за кордоном для участі у спільних насильницьких діях, спрямованих на:
 - i/ повалення уряду або інший підрив конституційного порядку держави або
 - ii/ підрив територіальної цілісності держави;
- b/ беручи участь у таких діях, керуються головним чином бажанням одержати значну особисту вигоду і яка спонукається до цього обіцянкою виплати або виплатою матеріальної винагороди;
- c/ не є ні громадянином, ні постійним жителем держави, проти якої спрямовані такі дії;
- d/ не надіслана державою для виконання офіційних обов'язків; і
- e/ не входить до особового складу збройних сил держави, на території якої здійснюються такі дії.

Стаття 2

Будь-яка особа, яка вербує, використовує, фінансує або навчає найманців, визначення яких міститься у статті 1 цієї Конвенції, чинить злочин за змістом цієї Конвенції.

Стаття 3

1. Найманець, згідно з визначенням, що міститься у статті 1 цієї Конвенції, який безпосередньо бере участь у воєнних або спільних насильницьких діях, залежно від обставин, чинить злочин за змістом цієї Конвенції.

2. Ніщо у цій статті не обмежує сфери застосування статті 4 цієї Конвенції.

Стаття 4

Злочин чинить будь-яка особа, яка:

- a/ намагається вчинити один із злочинів, зазначених у цій Конвенції;
- b/ є співучасником особи, яка чинить або намагається вчинити будь-який зі злочинів, зазначених у цій Конвенції.

Стаття 5

1. Держави-учасниці не вербують, не використовують, не фінансують і не навчають найманців і забороняють таку діяльність відповідно до положень цієї Конвенції.
2. Держави-учасниці не вербують, не використовують, не фінансують і не навчають найманців для цілі протидії законному здійсненню невід'ємного права народів на самовизначення, визнаного міжнародним правом, і вживають відповідно до міжнародного права належних заходів для запобігання вербуванню, використанню, фінансуванню або навчанню найманців з цією метою.
3. Держави-учасниці передбачають відповідні покарання за злочини, зазначені у цій Конвенції, з урахуванням серйозного характеру цих злочинів.

Стаття 6

Держави-учасниці співробітничать у запобіганні злочинам, зазначеним у цій Конвенції, зокрема шляхом:

- a/ вжиття всіх практично здійснених заходів по запобіганню підготовці у межах їх відповідних територій до вчинення цих злочинів у межах або за межами їх територій, включаючи заборону незаконної діяльності осіб, груп і організацій, які заохочують, підбурюють, організують або беруть участь у вчиненні таких злочинів;
- b/ координації, при необхідності, вжиття адміністративних та інших заходів для запобігання вчиненню таких злочинів.

Стаття 7

Держави-учасниці співробітничать у вжитті необхідних заходів для здійснення цієї Конвенції.

Стаття 8

Будь-яка Держава-учасниця, що має підстави вважати, що вчинено, вчинюється або буде вчинено один із злочинів, зазначених у цій Конвенції, надає відповідно до свого національного права безпосередньо або через Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй відповідну інформацію Державам-учасницям, яких це стосується, одразу ж після її одержання.

Стаття 9

1. Кожна Держава-учасниця вживає таких заходів, які можуть бути необхідні для встановлення її юрисдикції щодо будь-якого з зазначених у цій Конвенції злочинів, які вчинені:

a/ на її території або на борту морського чи повітряного судна, зареєстрованого у цій державі;

b/ будь-яким із громадян або, якщо ця держава вважає це прийнятним, тими особами без громадянства, які звичайно проживають на її території.

2. Кожна Держава-учасниця вживає також таких заходів, які можуть бути необхідні для встановлення її юрисдикції щодо злочинів, зазначених у Статтях 2, 3 і 4 цієї Конвенції, у випадках, коли гаданий злочинець перебуває на її території і вона не видає його якій-небудь з держав, згаданих у пункті 1 цієї Статті.

3. Ця Конвенція не виключає застосування будь-якої кримінальної юрисдикції відповідно до національного права.

Стаття 10

1. Переконавшись, що обставини цього вимагають, будь-яка Держава-учасниця, на території якої перебуває гаданий злочинець, відповідно до своїх законів бере його під варту або вживає інших заходів, що забезпечують його присутність до того часу, поки це необхідно для того, щоб порушити кримінальне переслідування або вдатися до дій по видачі. Така Держава-учасниця негайно здійснює попереднє розслідування фактів.

2. Коли Держава-учасниця відповідно до цієї статті бере особу під варту або вживає таких інших заходів, які зазначені у пункті 1 цієї статті, вона невідкладно повідомляє безпосередньо або через Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй:

a/ Державу-учасницю, на території якої було вчинено злочин;

b/ Державу-учасницю, проти якої було спрямовано злочин або посягання на злочин;

c/ Державу-учасницю, громадянство якої має фізична або юридична особа, проти якої було спрямовано злочин або посягання на злочин;

d/ Державу-учасницю, громадянином якої є гаданий злочинець або, у випадку коли він з особою без громадянства, на території якої він звичайно проживає;

e/ будь-яку іншу заінтересовану Державу-учасницю, яку вона вважає за необхідне повідомити.

3. Будь-якій особі, щодо якої вживаються заходи, передбачені у пункті 1 цієї Статті, надається право:

a/ невідкладно зв'язатися з найближчим відповідним представником держави, громадянином якої вона є або яка іншим чином правомочна захищати її права, або якщо вона є особою без громадянства, держави, на території якої вона звичайно проживає;

b/ відвідання представником цієї держави.

4. Положення пункту 3 цієї Статті не завдають шкоди праву будь-якої держави-учасниці, що претендує на юрисдикцію відповідно до пункту 1 b Статті 9, просити Міжнародний Комітет Червоного Хреста зв'язатися згаданим злочинцем і відвідати його.

5. Держава, яка здійснює попереднє розслідування, передбачене пунктом 1 цієї Статті, негайно сповіщає про одержані нею дані держави, зазначені у пункті 2 цієї Статті, та вказує, чи має вона намір здійснити юрисдикцію.

Стаття 11

Будь-якій особі, щодо якої здійснюється судовий розгляд у зв'язку з будь-яким із злочинів, зазначених у цій Конвенції, гарантується на всіх стадіях розгляду неупереджене поводження та всі права і гарантії, передбачені законодавством відповідної держави. Необхідно забезпечувати врахування застосовуваних норм міжнародного права.

Стаття 12

Держава-учасниця, на території якої перебуває згаданий злочинець, якщо вона не видає його, зобов'язана без яких-небудь винятків і незалежно від того, вчинено злочин на її території або ні, передати справу своїм компетентним органам для цілей кримінального переслідування шляхом здійснення судового розгляду відповідно до законодавства цієї держави. Ці органи приймають рішення таким самим чином, як і щодо будь-якого іншого тяжкого злочину, діючи відповідно до законодавства цієї держави.

Стаття 13

1. Держави-учасниці надають одна одній найповнішу допомогу в зв'язку з кримінально-процесуальними діями, вжитими щодо злочинів, зазначених у цій Конвенції, включаючи надання всіх наявних в їх розпорядженні доказів, необхідних для судового розгляду. В усіх випадках застосовується законодавство держави, до якої звернено прохання про допомогу.

2. Положення пункту 1 цієї Статті не зачіпають зобов'язань щодо взаємної судової допомоги, закріплених у будь-якому іншому договорі.

Стаття 14

Держава-учасниця, на території якої гаданий злочинець зазнає кримінального переслідування, повідомляє відповідно до свого законодавства про остаточні результати розгляду Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй, який направляє цю інформацію іншим заінтересованим державам.

Стаття 15

1. Злочини, зазначені у Статтях 2, 3 і 4 цієї Конвенції, вважаються такими, що підлягають включенню, як злочини, що спричиняють видачу, в будь-який договір про видачу, існуючий між Державами-учасницями. Держави-учасниці зобов'язуються включати такі злочини як злочини, що спричиняють видачу, в будь-який договір про видачу, який

укладається між ними.

2. Якщо Держава-учасниця, яка обумовлює видачу наявністю договору, дістає прохання про видачу від іншої Держави-учасниці, з якою вона не має договору про видачу, вона може на свій розсуд розглядати цю Конвенцію як правову підставу для видачі щодо цих злочинів. Видача здійснюється відповідно до інших умов, передбачуваних законодавством держави, до якої звернено прохання про видачу.

3. Держави-учасниці, які не обумовлюють видачу наявністю договору, розглядають у відносинах між собою ці злочини як злочини, що тягнуть видачу, відповідно до умов, передбачених законодавством держави, до якої звернено прохання про видачу.

4. Злочини розглядаються для цілей видачі, здійснюваної Державами-учасницями, як учинені не лише у тому місці, де вони відбулися, а й на території держав, які зобов'язані встановити свою юрисдикцію відповідно до Статті 9 цієї Конвенції.

Стаття 16

Ця Конвенція застосовується без шкоди:

a/ для норм, що стосуються міжнародної відповідальності держав;

b/ для права збройного конфлікту і міжнародного гуманітарного права, включаючи положення, що стосуються статусу комбатів або військовополонених.

Стаття 17

1. Будь-який спір між двома чи кількома Державами-учасницями щодо тлумачення або здійснення цієї Конвенції, який не врегульовано шляхом переговорів, передається на прохання однієї з них до арбітражу. Якщо протягом шести місяців від дня подачі прохання про арбітраж сторони неспроможні дійти згоди з питання про організацію арбітражу, на прохання будь-якої з цих сторін спір може бути переданий до Міжнародного Суду відповідно до Статуту Суду.

2. Кожна держава може при підписанні або ратифікації цієї Конвенції або в разі приєднання до неї зробити заяву про те, що вона не вважає себе пов'язаною положенням пункту 1 цієї Статті. Інші Держави-учасниці не будуть пов'язані положенням пункту 1 цієї Статті щодо будь-якої Держави-учасниці, яка зробила таке застереження.

3. Будь-яка Держава-учасниця, яка зробила застереження відповідно до пункту 2 цієї статті, може у будь-який час зняти це застереження шляхом повідомлення Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 18

1. Ця Конвенція відкрита для підписання всіма державами до 31 грудня 1990 року в центральних установах Організації Об'єднаних Націй у Нью-Йорку.

2. Ця Конвенція підлягає ратифікації. Ратифікаційні грамоти здаються на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй.

3. Ця Конвенція відкрита для приєднання будь-якої держави. Документи про приєднання здаються на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 19

1. Ця Конвенція набуває чинності на тридцятий день після здачі на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй двадцять другою державою ратифікаційної грамоти або документа про приєднання.

2. Для кожної держави, яка ратифікує цю Конвенцію або приєднається до неї після здачі на зберігання двадцять другою державою ратифікаційної грамоти або документа про приєднання, Конвенція набуває чинності на тридцятий день після здачі на зберігання цією державою своєї ратифікаційної грамоти або документа про приєднання.

Стаття 20

1. Будь-яка Держава-учасниця може денонсувати цю Конвенцію шляхом письмового повідомлення Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй.

2. Денонсація набуває чинності через рік після дати одержання повідомлення Генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 21

Оригінал цієї Конвенції, тексти якої англійською, арабською, іспанською, китайською, російською і французькою мовами з рівно автентичні, здається на зберігання Генеральному секретарю Організації Об'єднаних Націй, який розсилає завірені копії цієї Конвенції всім державам.

НА ПОСВІДЧЕННЯ ЧОГО нижчепідписані, належним чином на те уповноважені своїми відповідними урядами, підписали цю Конвенцію, відкриту для підписання у Нью-Йорку.

Відкрита для підписання, ратифікації або приєднання Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй на 72-му пленарному засіданні 4 грудня 1989 р.

